Jakob Lorber in Lorberjevo gibanje

Iz knjige »Neptun se pri nas imenuje Miron«

Kratek opis Lorberjevega gibanja

Izraz »Lorberjevo gibanje« se nanaša na bralce in prijatelje Jakoba Lorberja in Novega razodetja. Ne gre za cerkev, sekto ali drugo organizacijo. Trenutno obstaja le založba Lorber v Bietigheimu, ki hrani večino rokopisov; društvo Lorber, ki upravlja gostišče v bližini izvira Andritz na Štajerskem; in nekaj neodvisnih krogov prijateljev. Obstajajo tudi zasebne pobude, na primer za proizvodnjo sončnih zdravil, predstavljenih v Novem razodetju, ali za objavo in omogočanje dostopa do Novega razodetja prek novih medijev. Celo izraza »Lorberjev prijatelj« in »lorberijanec«, ki izhajata iz dolgočasnega stereotipiziranja, sta problematična, saj se privrženci in bralci Novega razodetja vidijo kot kristjani ali preprosto kot ljudje, usmerjeni k biblijskemu »enemu pastirju in eni čredi«. Nesrečen izraz »Lorberjev prijatelj« implicira sektaško razmejitev od drugih ljudi. Poleg tega se »Lorberjevi prijatelji« ne vidijo toliko kot prijatelji Jakoba Lorberja, temveč bolj kot prijatelji ali sledilci Jezusa Kristusa, zato bi jih natančneje imenovali »Prijatelji Jezusovega razodetja, kot ga je posredoval Jakob Lorber«. Ker pa se je uveljavil neroden izraz »Lorberjevi prijatelji«, ga bom tukaj uporabil, čeprav z zadržkom.

Čeprav so Lorberjeve prijatelje večkrat preiskovali uradniki državne cerkve, Lorberjevega gibanja ni mogoče šteti za sekto niti v teološkem niti v sociološkem smislu: ni karizmatičnega voditelja ali vodstvene skupine, oblikovanje in koordinacija skupin potekata neodvisno in prostovoljno, zapustitev cerkve ni potrebna, sovražnih odnosov se ne goji, vsaka ločitev ali distanciranje od širše družbe, če je celo navzven očitna, pa se zgodi svobodno in po lastni volji. Lorberjevi prijatelji tudi nimajo prehranskih pravil, splošno določenih postnih obdobij, obredov ali praznikov – vse to so elementi gradnje skupnosti – niti nimajo posvečenih duhovnikov ali rednih cerkvenih obredov. Lorberjevi prijatelji se ne smatrajo za majhno ali veliko skupino izbrancev ali edine prave kristjane. Namesto tega se vidijo kot povezane z vsemi ljudmi na svetu kot otroci enega in istega božanskega Očeta, ki je utelešen v Jezusu Kristusu. Imajo se za nedenominacijske kristjane, ki svojo vero v Kristusa in njegove božanske nauke črpajo iz Svetega pisma, ki ga vidijo kot nesporno sveti temelj svoje vere, nauka in življenja. Vendar pa ne spadajo med kristjane, ki menijo, da je Sveto pismo edino, od Božanstva dana, beseda razodetja, ki je svojo dopolnitev dosegla v 4. in 5. stoletju po Božjem načrtu in volji. Pripadajo tistemu delu krščanskega sveta, ki verjame v nenehen vir božanskega razodetja; za Lorberjeve prijatelje je Novo razodetje velika nova beseda od Boga. Sveto pismo cenijo enako kot Novo razodetje; zanje je Sveto pismo tako sveto in dragoceno, kot je lahko za katerega koli kristjana. Ne poskušajo zmanjšati, omalovaževati ali odpraviti Svetega pisma, temveč ga želijo čim bolj izpolniti.

Mednarodno in medversko bralstvo Lorberjevih del sestavljajo raznoliki ljudje, ki Novega razodetja ne razlagajo in ne živijo enotno v vseh pogledih. Temu primerno sta življenje v skupnosti in komunikacija težavna. V primerjavi z drugimi duhovno usmerjenimi skupinami nesorazmerno veliko Lorberjevih prijateljev nima verskega ozadja, večina pa ima krščansko ozadje – protestantsko, katoliško, svobodno cerkveno ali karizmatično. Mnogi so pot do Novega razodetja našli prek ezoterike in parapsihologije, nekateri pa prek daljnovzhodnih religij. Ljudje so pot do Novega razodetja našli tudi iz krogov različnih mistikov, sprejemnikov besed, zdravilcev, življenjskih trenerjev in duhovnih učiteljev. Le redki so se tako rekoč rodili v Novem razodetju. Večina Lorberjevih prijateljev se je po dolgem iskanju resnice za Novo razodetje sama odločila. Pogosto jih je k Lorberjevemu delu pripeljala resna življenjska kriza, fizična bolezen, globok čustveni pretres ali grenko razočaranje nad zunanjim področjem obstoja. Nekateri so v Novem razodetju našli razlago in potrditev lastnih nadnaravnih izkušenj. Drugi so na delo preprosto naleteli po naključju. Ugotovljeno je bilo, da sta za resnično hvaležno sprejetje daru Novega razodetja

potrebna zelo intenzivno iskanje in globoko hrepenenje v srcu. Če je le veliko začetno navdušenje, potem zadeva verjetno ne bo trajala. Skoraj vsi Lorberjevi prijatelji se na splošno zanimajo za religijo in mistiko. Novo razodetje jim nudi zaščito in neposredno božansko vodstvo, notranjo besedo, alternativni pogled na svet, v katerem človeštvo ponovno dobi smisel in namen, razsvetljenje o vprašanjih življenja in vere, jasnost, podporo, tolažbo, ozdravitev in odrešitev, odvračanje od sebičnosti in materializma, poglabljanje vere in razlago Svetega pisma, dostop do Jezusa Kristusa, ljubezen do Boga in bližnjega, krščanstvo, ki ga dojemajo kot živahno in pristno, ter napoved prihodnjih dogodkov. Kar nekaj Lorberjevih prijateljev poroča, da so med branjem Novega razodetja doživeli izjemno bližino z Bogom.

Ker se dostop do Novega razodetja in verska socializacija med Lorberjevimi prijatelji zelo razlikujeta, se postavlja vprašanje, ali ne bi bilo morda bolje govoriti o bralstvu kot o skupnosti ali gibanju. Kljub vsej raznolikosti in razlikam pa lahko rečemo, da so notranja svoboda in neodvisnost, združena z globoko religioznostjo, pa tudi prepričanje v božansko avtorstvo Lorberjevega dela, združevalni elementi Lorberjevega gibanja. Zanesljive podatke o številu in porazdelitvi Lorberjevih prijateljev po vsej državi ali po svetu je težko podati; ocenjujejo jih na nekaj tisoč. Velika večina se trenutno nahaja v nemško govorečih državah. Večje število živi tudi v ZDA. Večina Lorberjevih prijateljev se nahaja v državah z večjimi krščanskimi skupnostmi.

Jakob Lorber ni ustanovil nobene cerkve, nobenega gibanja, nobene sekte, niti kluba ne. Kljub preganjanju in sovraštvu sam Rimsko-katoliške Cerkve ni zapustil, niti ni znano, da bi to storili kdo od njegovi takratnih prijateljev in privržencev. Imel je osebni krog prijateljev, v katerem so bili nekateri vidni ljudje, kot so dr. Justinus Kerner, dr. Carl-Friedrich Zimpel, Anselm in Andreas Hüttenbrenner ter Karl Gottfried Ritter von Leitner. Ni bilo formalne organizacije ali članstva. Novo razodetje ne vsebuje navodil za ustanovitev cerkve ali posebne skupnosti; temveč pravi, da se resnično v Boga verujočim ni potrebno zbirati v ozkem krogu. Človek naj ostane pri svoji cerkvi ali ne. Novo razodetje ima malo skupnega z organizirano religijo. Vsakemu posamezniku prepušča, da se odloči, ali želi biti član organizirane verske skupnosti. Po Lorberjevem mnenju Novo razodetje pomeni predvsem duhovno cerkev, medtem ko svetna cerkev večinoma stoji v ozadju. Človeka naj bi pritegnil Bog, ne duhovništvo. Novo razodetje je torej namenjeno ljudem, ki so duhovno že nekoliko prebujeni. Daje splošna navodila za življenju v skupnosti in misijonarsko delo.

Do ustanovitve bolj organizirane skupnosti Lorber je prišlo šele v desetletjih po smrti

Jakoba Lorberja, pri čemer sta bila glavna ustanovitelja založnika Christoph Friedrich Landbeck in Otto Zluhan. Ker pa se je izraz "Lorberjevo gibanje" uveljavil, se bom pri tem ostal. Zgodovina Lorberjevega gibanja kot organizacije ali združenja se je v bistvu vrtela okoli založbe Lorberjevih spisov in se je odvijala predvsem v Nemčiji, ki je ljubila združenja, čeprav so tudi v drugih državah obstajale skupnosti z določeno stopnjo organiziranosti. Pred tem in vzporedno s tem so vedno obstajali neodvisni krogi Lorberjevih prijateljev. Ti krogi, ki so bili praktično neorganizirani ali usklajeni, obstajali so največ nekaj desetletij. Velika večina Lorberjevih prijateljev je vedno živela neodvisno, zunaj kakršnega koli združenja, povezanega z Novim razodetjem. Redna srečanja ali zborovanja Lorberjevih prijateljev so služila predvsem za osebnostni razvoj – ljudje so srečevali podobno misleče ljudi, s katerimi so lahko razpravljali o zadevah Novega razodetja in duhovnega življenja. Predavanja in izleti so zagotavljali okvir za druženje. Z redkimi izjemami ni bilo nobene značilnosti kulta.

Kar zadeva finance Lorberjevega gibanja, so doslej le založbe Neu-Salems-Verlag, Lorber-Verlag in pridružena Lorberjeva društva zaslužile s prodajo knjig in donacijami. Objavljanje razodetnih del je zaradi nezadostnega povpraševanja na splošno nedonosno. Knjige Novega razodetja je bilo desetletja mogoče objavljati in tiskati le z velikimi težavami in osebnimi žrtvami. Državno financiranje dobrodelnih ali misijonarskih projektov Lorberjevih prijateljev je bilo le redko na voljo. Tudi distribucija sončnih zdravil in drugih domačih zdravil, ki temeljijo na receptih Novega razodetja, se je zaradi njihove zapletene proizvodnje in ogromnih stroškov, povezanih z odobritvijo zdravil, večkrat izkazala za nedonosno. »Kjer je Kristus, ni denarja; kjer pa je denar, ni Kristusa!«, pravi Novo razodetje. To je namenjeno zlasti ljudem, za katere je izkušnja Boga neposredna osebna izkušnja, mistikom. Za takšne ljudi vez s svetom, tudi v ljubezni, pomeni, da postanejo nezvesti svojemu Odrešeniku in prepoznavajo, da v minljivem svetu ni mogoče najti pravega miru in popolne varnosti. Za takšno osebo se morata v vsakem srčnem odnosu spopasti zemeljska in nebeška ljubezen, zato se boj konča z odpovedjo zemeljski sreči, razen če želi človek zanikati Božanski glas v svojem srcu. Tudi Jakob Lorber je ostal neporočen in se je bil soočen z eksistencialno stisko. To se pogosto dogaja med Lorberjevimi prijatelji, čeprav so med njimi tudi bogati in seveda kar nekaj poročenih. Kolikor vem, bogatega Lorberjevega kroga nikoli ni bilo.

Dolgoletni ali resni Lorberjevi prijatelji imajo bogate življenjske izkušnje na duhovnem področju, vsaj enkrat so v celoti prebrali Sveto pismo in Novo razodetje ter na njem utemeljili svoj pogled na svet. Helmut Renöckl iz pastoralnega urada škofije Linz je o Lorberjevih prijateljih zapisal: »Pogosto sem imel stik z Lorberjevci:

Praviloma so bili to ljudje z najboljšimi nameni, ki so tudi veliko dobrega storili za svoje bližnje. Njihova teološka stališča pa niso bila nikoli progresivna, pogosto nenavadna, včasih preprosto absurdna.« Lorberjevi prijatelji pa so slednje rekli o teoloških stališčih Rimskokatoliške cerkve. Na splošno se zdi, da so privrženci Novega razodetja izjemno odprti, nikakor pa ne nekritični ali lahkoverni.

Človeštvo lahko v grobem razdelimo na dve vrsti: tiste, za katere je resnica pomembnejša od pripadnosti, in tiste, za katere je pripadnost pomembnejša od resnice.

Prvi so v absolutni manjšini, morda en ali dva odstotka. To so iskalci resnice, pravi znanstveniki. Velika večina pa je bolj podobna otrokom: kot otrokom ali črednim živalim je pripadnost zanje najpomembnejša. Biti izključen, preziran ali osamljen je zanje praktično neznosno. Kot konformisti želijo biti del svojih skupnosti in družin.

Tudi tisti, ki so duhovno močnejši ali bolj zreli, hrepenijo po družbi, toda tako kot v Jezusovem času apostolom in učencem, jim je Gospodova resnica, navsezadnje pomembnejša celo od lastnih družin. Njihova usoda je, da so vzorniki in učitelji tistim, ki še niso tako zreli. Sposobni so prepoznati precej zahtevno Novo razodetje kot pristno, ga sprejeti in posredovati njegovo vsebino. Kajti tako kot se je Jezus nekoč postavil med dva stola, bo enako storil tudi ob svoji duhovni vrnitvi v obliki Novega razodetja: On se spopada s celim svetom in se ne bo pusti zapleniti nobeni religiji, cerkvi ali drugi zunanji skupnosti. Čeprav se je to že velikokrat poskušalo in se še vedno počne. Njegovo kraljestvo, njegova skupnost ni od tega sveta; je notranja ali duhovna.

Da bi podrobneje opisali zelo raznolike Lorberjeve prijatelje, jih lahko razdelimo v štiri skupine oziroma stereotipe.

Obstaja intelektualna skupina, intelektualci, pogosto akademsko izobraženi, ki so dobro podkovani v višjih duhovnih zadevah. Predstavljajo duhovništvo, tako rekoč, Lorberjevega gibanja in so bili vplivni v bolj organizirani Lorberjevi družbi, ki je obkrožala založbe.

Potem je tu še mistična skupina, ki je vsaj tako vplivna kot intelektualna skupina. Med te čustvene ljudi običajno spadajo prejemniki Besede in karizmatiki, ki tvorijo svoje kroge. Njihov vpliv v Lorberjevem gibanju, ki je obkrožalo založbe, je bil sprva močan, nato je našel določeno ravnovesje z intelektualno frakcijo, a se je na koncu zmanjšal.

Intelektualno in mistično usmerjeni ljudje predstavljajo dve glavni skupini Lorberjevih prijateljev.

Naslednji dve skupini sta le pogojno Lorberjevi prijatelji, saj priznavata Novo

razodetje, vendar poudarjata druge stvari. Če v Novem razodetju naletijo na nekaj, kar jih ne privlači, to ignorirajo ali si izmislijo kakšno razlago.

Prvič, to so privrženci nekrščanskih religij, spiritualisti, reformatorji, okoljevarstveniki, aktivisti za pravice živali in ezoteriki. To se ne nanaša na tiste Lorberjeve prijatelje, ki se ukvarjajo tudi z ustreznimi temami, katerih poudarek ni na Novem razodetju, temveč na vse mogočih drugih stvareh. Novo razodetje uporabljajo in citirajo za podporo svojim idejam.

Druga skupina, pogojni Lorberjevi prijatelji, so privrženci različnih prejemnikov besede in drugih naukov, od katerih nekateri celo neposredno nasprotujejo Novemu razodetju. To se ne nanaša na tiste Lorberjeve prijatelje, ki sprejemajo tudi druge prejemnike Besede (Novega razodetja) in nauke, medtem ko se še vedno osredotočajo na Novo razodetje, temveč na tiste, ki sledijo povsem drugačnim razodetjem in naukom. Med Lorberjevimi prijatelji so verjetno doslej povzročili največ zmede, ker so se pridružili Lorberjevim prijateljskim krogom, nato pa so se posvetili kakšnim drugim sporočilom.

Misijonarska vnema, ki bi nekoga gnala k prodaji knjig ali deljenju brošur na ulici, je Lorberjevim prijateljem praktično tuja. Zavedajo se, da sprejetje Novega razodetja zahteva določeno duhovno zrelost ali pripravljenost, zato se ponavadi obnašajo pasivno, razen če se jih neposredno ne nagovori glede njihovih prepričanj ali Novega razodetja in za to izrazijo zanimanje. Dokler temu ni tako, posredujejo teme Novega razodetja, ne da bi se nanje sklicevali, in se omejujejo na racionalne argumente in biblijske citate. Novo razodetje ne vsebuje posebnih pozivov k njegovemu razširjanju in širjenju, temveč navodila, kako na splošno pravilno pridigati in ozanjati, in sicer manj z govorjeno besedo kot z dobrimi deli in življenjskim slogom, ki je skladen z lastnimi ideali in vrednotami. Poleg neobvezujočih javnih objav v obliki spletnih strani ali oglasov je misija na primer omejena predvsem na zasebne stike. Lorberjevi prijatelji so bili vedno precej zadržani glede oglaševanja, čeprav je založba Bietigheim pogosto pozivala k večji misijonarski vnemi in »energiji«.